

ραδιοφωνική εκπομπή

1

Νικόλας Τσαφταρίδης

Συνοπτική περιγραφή

Η ΤΠΕ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν δημιουργήσει μια κοινωνία χροντών οι οποίοι σε μεγάλο βαθμό ενημερώνονται και ενημερώνουν μέσω μιας εικονικής πραγματικότητας χωρίς τη φυσική τους παρουσία. Την ίδια στιγμή όμως, η τεχνολογία μάς παρέχει και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αφορμές για συνέργειες και ομαδικές εργασίες με φυσική παρουσία, οι οποίες θα εκκινούν από τα ενδιαφέροντα των μαθητών και των μαθητριών.

Μια διαδικτυακή ραδιοφωνική εκπομπή για την οποία υπεύθυνα θα είναι τα ίδια τα παιδιά μπορεί να αποτελέσει εργαλείο γνώσης, πολιτισμού και δημοκρατικής συνεργασίας, καθώς συμβάλλει στην ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας, βασίζεται στην ομαδική εργασία και ωθεί τους συμμετέχοντες να ερευνήσουν και να διαβάσουν προκειμένου να την προετοιμάσουν απλά και να την εκτελέσουν.

Το διαδικτυακό ραδιόφωνο με την επωνυμία European School Radio είναι το πρώτο μαθητικό ραδιόφωνο. Φιλοξενείται ως υπηρεσία ραδιοφώνου στην πλατφόρμα του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου και ακούγεται μέσω της ειδικής πλατφόρμας που δημιουργήθηκε γι' αυτόν τον σκοπό στις υπηρεσίες Βίντεο (EDU TV). Έχει ανοιχτή συνεργασία με την Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση και το Τμήμα Πληροφορικής του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, ενώ εντάσσεται σε μια ευρύτερη εκπαιδευτική φιλοσοφία, που θέλει τον μαθητή και τη μαθήτρια να βλέπουν το σχολείο ως χώρο δημιουργίας και έκφρασης.

Το μαθητικό διαδικτυακό ραδιόφωνο έχει σκοπό να προβάλει τις ιδέες, τις δημιουργίες και τις ανησυχίες της μαθητικής κοινότητας σήμερα, δημιουργώντας ένα δίκτυο σχολείων και μαθητών/τριών που θα χειρίζονται τον μαθητικό ραδιοφωνικό σταθμό. Αποτελεί δίσιυμο επικοινωνίας μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό συμβάλλοντας παράλληλα και στη δικτύωση σχολείου και κοινωνίας.

Το European School Radio είναι ανεξάρτητος, αδέσμευτος και πολυσυσληεκτικός ραδιοσταθμός, έξω από φυλετικούς, θρησκευτικούς, κομματικούς και παραταξιακούς προσδιορισμούς. Έχει ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Στον ψυχαγωγικό τομέα θα περιλαμβάνονται μουσικές επιλογές από την ελληνική και την ξένη μουσική σκηνή. Το ραδιόφωνο είναι μη ενημερωτικό, με έντονα επιμορφωτικό χαρακτήρα, καθώς θα περιλαμβάνει εκπομπές με ποικίλη θεματολογία.

Η επίσημη γλώσσα του σταθμού είναι τα ελληνικά και αγγλικά, προωθεί όμως την ιδέα της διαπολιτισμικότητας και πολυγλωσσικής συμμετοχής.

πηγή: <http://europeanschoolradio.eu/content/page/european-school-radio>

Δραστηριότητα: Οι μουσικές που μου αρέσουν

Στόχοι

Για τους μαθητές και τις μαθήτριες:

- * Να μάθουν τις διαδικασίες οργάνωσης και υλοποίησης μιας ραδιοφωνικής εκπομπής.
- * Να συνεργαστούν για τον σχεδιασμό της.
- * Να υλοποιήσουν μια ραδιοφωνική εκπομπή.

Υλικά

- *Η/Υ / τάμπλετ / smart phone
- *μουσική και τραγούδια σε ψηφιακή μορφή αποθηκευμένα σε μέσο μεταφοράς δεδομένων (USB stick, memory card, υπολογιστής κ.λπ.)
- *μικρόφωνο
- *ακουστικά
- *πρόσβαση στο διαδίκτυο
- *ηλικιακό (mixlr στο google store ή itunes)

Ηλικιακή ομάδα

Γ'-ΣΤ' Δημοτικού – Γυμνάσιο – Λύκειο

Εφαρμογή

Η δραστηριότητα γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη, θα χρειαστεί μία διδακτική ώρα για να γίνει ο σχεδιασμός της εκπομπής και να καταγραφούν οι ιδέες. Η δεύτερη, που καλό θα ήταν να γίνει με διαφορά δύο ή τριών ημερών από την πρώτη, περιλαμβάνει την υλοποίηση της ραδιοφωνικής εκπομπής και διαρκεί 20' παραπάνω από τον χρόνο που έχουμε σχεδιάσει να διαρκέσει η εκπομπή.

Πρώτη φάση

- Συζητάμε για τις μουσικές που ακούει η τάξη.
- Ζητάμε από τα παιδιά να γράψουν σε ένα χαρτί το αγαπημένο τους τραγούδι ή το είδος μουσικής που προτιμούν. Στη συνέχεια τους ζητάμε να γράψουν όσα περισσότερα στοιχεία ξέρουν σχετικά (για τον τραγουδιστή ή την τραγουδίστρια, τον συνθέτη ή τη συνθέτρια, το είδος της μουσικής στο οποίο ανήκει το κομμάτι, ποιοι μουσικοί παίζουν, τι όργανα χρησιμοποιούνται κ.λπ.).
- Με αφορμή αυτή τη συζήτηση προτείνουμε στην τάξη να κάνει τη δική της εκπομπή διάρκειας 30'.
- Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες των 5-6 παιδιών περίπου με κριτήριο το ενδιαφέρον συγκεκριμένου θέματος.

- Τα παιδιά κάθε ομάδας σχεδιάζουν την εκπομπή και συναποφασίζουν:
 - τον τίτλο της εκπομπής
 - το ηχητικό σήμα της
 - τα τραγούδια που θα παίζουν
 - τις πληροφορίες που θα μεταδίδουν μεταξύ των τραγουδιών.
- Επίσης συναποφασίζουν:
 - ποιοι/ες θα φέρουν τα τραγούδια
 - ποιοι/ες θα φέρουν τις πληροφορίες που απαιτούνται
 - ποιος/α θα είναι υπεύθυνος/η του τεχνικού εξοπλισμού
 - ποιοι/ες θα είναι στα μικρόφωνα
 - ποιος/α θα είναι στη μουσική
 - ποιος/α θα είναι επιφορτισμένος/η με τη χρονομέτρηση
 - ποιος/α θα κάνει την ηχοληψία
- Μετά το τέλος της πρώτης φάσης ακολουθεί συζήτηση. Ενδεικτικές ερωτήσεις:
 - » Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε κατά τον σχεδιασμό;
 - » Υπήρξαν απόψεις που δεν υιοθετήθηκαν από την ομάδα;
 - » Είχαν όλες οι αποφάσεις απόλυτη πλειοψηφία;
 - » Όσες/οι είχαν κάποια άποψη που δεν πλειοψήφησε έχουν πειστεί από τη συζήτηση που ακολούθησε;
 - » Υπήρξε κάποια ομάδα που απέρριψε εξ ολοκλήρου τις προτάσεις κάποιου μέλους της με αποτέλεσμα να μην παιχτεί κανένα από τα τραγούδια που εκείνο πρότεινε;
 - » Πώς διευθετήθηκε το ζήτημα; Το παιδί είστηκε και απέσυρε την πρότασή του; Την απέσυρε για να μην υπάρξει τσακωμός;
 - » Με ποιο κριτήριο ανατέθηκαν οι αρμοδιότητες;

► Δεύτερη φάση

- Σε αυτή τη φάση τα παιδιά προετοιμάζονται για την εκπομπή. Η προετοιμασία γίνεται εκτός διδακτικού ωραρίου, από κάθε ομάδα ξεχωριστά, και σε χώρο όπου θα υπάρχει ο απαραίτητος εξοπλισμός και η ησυχία ώστε να μην ενοχλούνται και να διακόπτεται η ροή του προγράμματος. Κατά την προετοιμασία, δοκιμάζονται επίσης ο τεχνικός εξοπλισμός και η ροή του προγράμματος.
- Βασικές υποχρεώσεις της ομάδας είναι κάθε παιδί να έχει έναν αυστηρά προκαθορισμένο ρόλο ώστε να ξέρει ακριβώς τι θα κάνει. Καλό είναι οι πρώτες εκπομπές να είναι ηχογραφημένες και όχι ζωντανές για να μπορέσουν τα παιδιά να αποκτήσουν και την ανάλογη εμπειρία.
- Η διαδικασία της εκπομπής απαιτεί σοβαρότητα καθ' όλη τη διάρκειά της ώστε να υπάρχει συνεχής ροή και να κρατά το ενδιαφέρον των ακροατών και των ακροατριών. Κανένα παιδί δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στον καθορισμένο ρόλο του άλλου και τα όποια λάθη θα πρέπει να καλύπτονται με χιούμορ, χωρίς φωνές και με καλή διάθεση.
- Μετά το τέλος της δεύτερης φάσης ακολουθεί συζήτηση. Ενδεικτικές ερωτήσεις:
 - » Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε κατά την υλοποίηση;
 - » Οι υπεύθυνοι κάθε εργασίας έμειναν ευχαριστημένοι;
 - » Τι κερδίσαμε από την υλοποίηση της εκπομπής;
 - » Τα «λάθη» αντιμετωπίστηκαν με έξυπνο τρόπο;
 - » Τι αλλαγές θα προτείναμε για τις επόμενες εκπομπές της ομάδας;

Πληροφορίες και ιδέες για τον/την εκπαιδευτικό

- Μία διδακτική ώρα είναι αρκετή για την πρώτη φάση του σχεδιασμού και είναι καλύτερα να γίνει εντός του διδακτικού ωραρίου ώστε ο/η εκπαιδευτικός να ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή όλων των παιδιών. Το θέμα που προτείνεται ας είναι θεωρητικά «ουδέτερο». Θα μπορούσε όμως να προταθεί και οποιοδήποτε θέμα κρίνει ο/η εκπαιδευτικός ότι είναι κατάλληλο, πιθανόν και σε σχέση με το μάθημα που κάνει. Για παράδειγμα:
 - » Στη Γλώσσα, εκπομπή με τίτλο «Τα τραγούδια από μελοποιημένη ποίηση που μου αρέσουν».
 - » Στα Μαθηματικά, εκπομπή με τίτλο «Τα τραγούδια με αριθμούς που μου αρέσουν».
 - » Στην Ιστορία, εκπομπή με τίτλο «Τα τραγούδια με ιστορικές αναφορές που μου αρέσουν».
- Επειδή η προετοιμασία της υλοποίησης θα γίνεται σε εξωσχολικές ώρες και επομένως χωρίς την παρουσία του/της εκπαιδευτικού, ίσως θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει μια μικρή ενημέρωση στην τάξη από τις ομάδες έπειτα από κάθε συνάντηση ώστε και να γνωρίζουν όλοι/ες πώς προχωρούν οι ομάδες αλλά και να δημιουργείται η ηθική δέσμευση ότι κάθε ομάδα οφείλει να ενημερώνει την τάξη για την εξέλιξη ενός επί της ουσίας κοινού πρότζεκτ.
- Τα παιδιά μπορούν να χωριστούν ανάλογα με τα «κοινά» τραγούδια ή το «κοινό» μουσικό είδος που έχουν επιλέξει.

Παραλλαγή: Μια σχολική γιορτή

Ηλικιακή ομάδα

Νηπιαγωγείο – Α'-Β' Δημοτικού

Πληροφορίες και ιδέες για τον/την εκπαιδευτικό

- Κατά την πρώτη φάση, μπορούμε να παίξουμε μια ραδιοφωνική εκπομπή ως θεατρικό παιχνίδι. Ένα παλιό ραδιόφωνο μπορεί να σταθεί η αφορμή για συζήτηση, κατά την οποία θα μιλήσουμε για το τι απαιτεί ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας ραδιοφωνικής εκπομπής. Ενδεικτικές ερωτήσεις:
 - » Πόσα πρόσωπα ακούμε να μιλάνε σε μια ραδιοφωνική εκπομπή;
 - » Γιατί σε μια ραδιοφωνική εκπομπή ακούμε να ευχαριστούν ή να αναφέρουν πρόσωπα που δεν τα ακούμε να μιλάνε;
 - » Πόσα πρόσωπα χρειάζονται τελικά για να γίνει μια εκπομπή;
 - » Τι ρόλο θα ήθελε να έχει κάθε παιδί;
 - » Ο εκφωνητής/τρία μπορεί να κάνει εκπομπή αν δεν υπάρχουν οι υπόλοιποι υπεύθυνοι;
- Η πιο εύκολη και σαφώς οριοθετημένη εκπομπή μπορεί έχει θέμα μια σχολική γιορτή, την αφήγηση ενός παραμυθιού, μια μουσική δραστηριότητα ή την αφήγηση μιας ιστορίας από γονέα ή κηδεμόνα τον οποίο έχουμε καλέσει γι' αυτόν τον σκοπό.
- Η/ο εκπαιδευτικός χρειάζεται να έχει κάνει τη βασική τεχνική προετοιμασία για να μπορέσει να υλοποιήσει την εκπομπή μαζί με τα παιδιά.
- Μπορεί να ζητηθεί η Βοήθεια από κάποιον γονέα που πιθανόν να είναι γνώστης των διαδικτυακών εκπομπών ή ακόμα και από τον τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό.
- Βασικό μέλημα είναι η συμμετοχή όλων των παιδιών είτε μπροστά είτε πίσω από τα μικρόφωνα.